

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

15 Ocak 2021

Sayı :30824082-610 94281
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

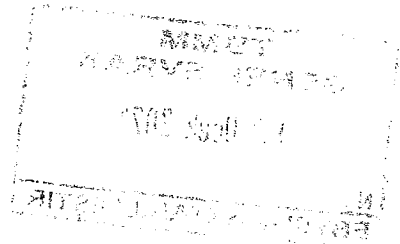

Murat KUTLU
Bakan

EK:

-Liste (5 Adet, 5 Sayfa)

-Cevap Yazısı (52 Adet, 71 Sayfa)

7/1162	} G.K.	7/36273	} G.K.
7/2440		7/36275 - 7/36277	
7/2686		7/36510 - 7/36511	
7/7688		7/36525	
7/7677 - 7/7684		7/36687	
7/12309		7/36921 - 7/36933	
7/12719		7/37139	
7/15620		7/37142 - 7/37143	
7/16449 - 7/16453		7/37252 - 7/37257	
7/16770		7/37355	
7/32822		7/37493 - 7/37494	
7/34853		7/37722	

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN Dr. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN
TBMM 7/37139 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Göller çok sayıda hayvan, bitki ve mikroorganizma için bir yaşam alanı sağlar. Bir gölde yaşamak ve bir nehirde yaşamak arasındaki en büyük fark, göllerde yaşayan organizmaların akan suyla uğraşmak zorunda kalmamasıdır. Göllerin durgun suyunda binlerce tür balık ve omurgasız hayatı vardır. Karadaki tüm yaşam, tatlı suyun hayatta kalmasına bağlıdır. Göller, dünyanın erişilebilir temiz suyunun büyük çoğunluğunu içerir. Toplamda 180.000 km³ su depoluyorlar. Dünya'nın toplam 1.4 milyar km³ suya kıyasla çok büyük bir meblağ, ancak karada ve gölde yaşamının büyük çeşitliliğini desteklemek için yeterlidir.

Türkiye Tabiatını Koruma Derneği (TTKD), bilim danışmanı Dr. Erol Kesici'nin 2020 yılında hazırladığı son raporda, Türkiye'de son 60 yılda, 70'e yakın doğal gölün kuruduğu, Göller Bölgesi'nde Eğirdir, Beyşehir, Burdur, Salda gibi diğer göllerin tümündeki su seviye kaybının yüzde 60'ı bulduğunu, Türkiye'de kuruyan ve kuruma sürecine giren göllerin büyük bölümünün, tatlı su özelliğindeki en büyük doğal tatlı su gölleri Akşehir, Beyşehir ve Eğirdir gölleri olduğuna dikkat çekti. Yanlış kararlar ve politikalar neticesinde ekolojik ve ekonomik özelliklerini yitirmekte olan sulak alanların kaybı dünya genelinde giderek artmaktadır.

Yaşam için vazgeçilmez olan suyun kıtlaştığı ve paylaşımının su savaşlarına neden olabilecek büyük sorunlara yol açabileceği uyarıları dikkate alınır, sulak alanların varlığını sürdürmesi elzemdir. O halde, sulak alanların öncelikle korunması, mümkün olmadıysa kayıpların rehabilite edilerek eski haline getirilmesi gerekmektedir. Koruma ve onarım politikalarının başarılı olması ise bilişsel aşamada, karar alımında ve uygulamada ekosistemin devamlılığını ve dengesini gözetten bir bakış açısını gerekli kılar. Ancak dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de ekonominin iktidarı ekolojik ve toplumsal boyutların arka plana atılmasına neden olmuştur. (TTKD, 2020)

1989 yılında doğal sit alanı olarak koruma altına alınan, Dünya'da mars gezennin kayaç yapısıyla birebir örtüşen iki yerden biri olan Salda Gölü'nü besleyen Düden Çayı üzerine sulama amaçlı baraj göleti yapılmak istenmesine yönelik tepkiler sürmektedir. Maldivleri aratmayan beyaz kumsalları ve bozulmamış ekolojik dengesiyle Türkiye'nin en güzel göllerinden biri olan Salda Gölü'nü besleyen tek akarsu kaynağı olan Düden Çayı'nın önüne set çekilmesinin gölün geleceği tehlike altına girecek, gölde bulunan endemik bitkilerin ve kuş türlerinin geleceği karartılacaktır.

Dünyada kullanılan su miktarı 1900'lü yıllarda 500 milyar metreküp seviyesindeyken, 2025'te bu oranın 10 katı artacağı tahmin ediliyor. (TTKD,2020)

Bu bağlamda;

- 1- Göller Bölgesinde bulunan sulak alanların kurumasının önüne geçilmesine yönelik olarak Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 2- Kuruyan sulak alanlarda nesli tükenen türler arasında endemik olan bitkilerde bulunmakta mıdır?
- 3- 2003-2019 döneminde Göller Bölgesinde, yıllar itibarıyla kaç hektarlık sulak alan kurumuştur?
- 4- Doğal sit alanı olan ve korunması gereken bir bölgeye gölet inşa edilmesi Bakanlığınızın hangi prosesiyle örtüşmektedir?
- 5- Bakanlığınız su kaynaklarının uzun vadeli ve kullanım amaçlı havza bazında koruma, kullanma amaçlı ulusal bölgesel ve yerel ne gibi stratejiler belirlemiştir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca havza bazında su kirliliğinin önlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla Kirlilik Önleme Eylem Planları (KÖEP) hazırlanmış ve söz konusu eylem planları 2016 yılında tamamlanarak yayınlanmıştır. Planların güncel haline <https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-i-83470> adresinden ulaşılabilir.

Eylem planlarında kısa, orta ve uzun vadede ulaşılması öngörülen hedefler çerçevesinde çevresel altyapı yatırımlarının ivedilikle tamamlanmasına yönelik planlamalar yer almakta, havzadaki çevresel altyapı yatırımları plan kapsamında yerel yönetimler tarafından yapılmaktadır. Yerel yönetimlere söz konusu yatırımlar için Bakanlığımızca maddi ve teknik yardım yapılabilir.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.